

Udfald er noget usikkert, men som der dog ikke er megen Grund til at ængste sig for. Gaafe vist burde vi med 16 Aars politiske Erfaring paa Vagen ikke forsøge Experimentere mere; vi burde have indvundet en Modenhed og Vdruelighed i vor hele Betragtning, som lod os foretrække det Visse for det Uvisse, det Prøvede for det Nye, og som forbød os at tillægge politiske Former, der først skulle modtage deres Liv og Indhold fra os selv, nogen afslut Betydning".

Seg vil standse her, naftet der er meget af det Følgende, som jeg især kunde ønske at læse, men der er allerede læst saa meget. Een Ting maa jeg herved bemærke, at naar der er blevet sagt, at man har 16 Aar paa Vagen, saa har den Mand, der skrev dette, tænkt paa Rigsdagen. Den har 16 Aar paa Vagen; men Rigsraadet er — jeg haaber, at jeg ikke bliver misforstaaet — jo endnu et constitutionelt Varn. Det blev født under de allernødvendigste Betingelser, det svævede med de forfæstede Vinger over Monarchiets Odelæggelse, og det bliver nu opretholdt til dets hyderligere Fordærv.

Seg kommer derfra over til de enkelte Punkter. Det første Punkt gaaer løs paa at gjøre Ministeriet ansvarligt, fordi det har opretholdt det Geheime=Statsraad. Det Geheime=Statsraad er nemlig indstiftet for Monarchiet ved Kundgjørelsen af 28de Januar 1852, og dets Hensigt og Betydning var netop den, at det saa at sige skulde værges de andre Landsdele imod den danske Indflydelse; men Erkjendelsen af den Ret, som Kongerigets Rigsdag og Forsatning havde, gjorde, at ved Siden af det Geheime=Statsraad blev der ved at bestaae et Statsraad for Kongeriget med sin egen Ministerpræsident. Det Geheime=Statsraad blev indrettet, organiseret og ordnet, som det endnu findes i Loven, ikke med et vist Antal Medlemmer for de fælles Anliggender, thi dette bestemmer Kongen, som han vil, men med den Bestemmelse, at Landsdelenes Ministre skulde være der tilstede, og ved Landsdelenes Ministre i denne Lov forstodes en Mini-

ster for hver af Landsdelene. Er Monarchiet tilstede, saa ere ogsaa disse Ministre tilstede og burde vedblive at være Medlemmer af Geheime=Statsraadet, og maae de udsøndres af Geheime=Statsraadet, saa er det, fordi Monarchiet ikke længere er betragtet som værende tilstede, og saa hører ogsaa Geheime=Statsraadet op, saa gaaer det over til at blive et Statsraad, som bliver stillet i en anden Stilling ligeoverfor Rigsdagen. Man skal vel lægge Mærke til, at dette har en ikke ringe Vigtighed. Efter § 19 i Grundloven af 18de November 1863 er Geheime=Statsraadet tillige en Conflictinstans, som skal afgjøre de Tvistigheder, der opstaae, om et Anliggende henhører enten under Rigsraadet eller Rigsdagen; men naar man formindsker Medlemmernes Antal, saa forandrer man denne Instanses Natur, og naar man især tager de Medlemmer bort, i hvis Natur det burde ligge at paasee Landsdelenes Ret, saa svækker man indenfor Geheime=Statsraadets Grændser Landsdelenes Understøttelse i deres Andragender, saa blive de skjævt stillede, og det Tribunal, der skal afgjøre deres Stjæbne, bliver ikke lige, ikke det, det skal være, ikke det, Loven har tilfattet at oprette.

Det andet Punkt gaaer løs paa, at Ministeriet har opretholdt Forsatningen af 18de November 1863 — Nei, ikke Forsatningen, derom har jeg ikke sagt Noget, men Rigsraadet. Seg har allerede søgt at godtgjøre, at dette var uberettiget, og derfor skal jeg ikke nu gaae nærmere ind paa dette Punkt. Seg kan herom henvise til forskjellige Paragrapher, som tydeligt vise, at dette ikke var berettiget, og jeg kan igjen henvise til Fredsflutningen. Men der er tillige tilføjet en Klage over, at Ministeriet har benyttet dette Rigsraad til at forhandle Lovgivningsarbejder, som ikke hørte under Rigsraadet. Seg nævner her alle Forandringer af Skattelove; man behøver kun at tage § 2 af Indskrænkningensloven for sig, saa vil man der med klare Ord see, at disse Sager høre under Rigsdagen. Seg skal som en saadan Lov fortrindsviis nævne Loven om den saa-